

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๕๑

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหา และการคัดเลือก
นายอรรถ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์

คณะตุลาการรัฐธรรมนูญซึ่งทำหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒๐ วรรคหนึ่ง ได้พิจารณาเรื่องนี้เสร็จแล้ว จึงได้
มีคำวินิจฉัยดังต่อไปนี้

มูลกรณีเรื่องนี้สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการสรรหาตุลาการ
ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีมติเลือกบุคคลซึ่งเห็นสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิ
สาขานิติศาสตร์จำนวนสิบคน และสาขารัฐศาสตร์จำนวนหกคน เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาคัดเลือก
ตามมาตรา ๒๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์จำนวนสิบคน
ซึ่งคณะกรรมการสรรหา ฯ ได้เสนอชื่อต่อวุฒิสภานั้นประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์เกษม ศิริสัมพันธ์
๒. ศาสตราจารย์กนิต ณ นคร
๓. พลโท จุล อติเรก
๔. นายประจิดต์ โรจนพฤษ
๕. นายประเสริฐ นาสกุล
๖. รองศาสตราจารย์วิมลศิริ ชำนาญเวช
๗. นายสวัสดิ์ รอดเจริญ
๘. นายสุจินดา ยงสุนทร
๙. ศาสตราจารย์อิสสระ นิตินันท์ประกาศ
๑๐. ศาสตราจารย์อรรถ มงคลนาวิน

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ วุฒิสภาได้ดำเนินการเลือกบุคคลซึ่งสมควรได้รับ
แต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ และสาขารัฐศาสตร์ ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ (๓) และ (๔) ตลอดจนได้พิจารณารายชื่อบุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่
ศาลฎีกาส่งมาตามมาตรา ๒๕๕ (๑) ด้วย สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์จำนวนห้าคน วุฒิสภา
ได้ดำเนินการคัดเลือกแล้วได้แก่

๑. ศาสตราจารย์อิสสระ นิตินันท์ประภาส
๒. ศาสตราจารย์อุกฤษ มงคลนาวิน
๓. พลโท จุล อติเรก
๔. นายสุจินดา ยงสุนทร
๕. นายประเสริฐ นาสกุล

วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๑ นายศรีอัมพร ศาลิกุปต์ และนายปัญญาพล เสน่ห์สังคม ได้เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้พิจารณาวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่า

๑. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๖ (๓) คำว่า “ศาสตราจารย์” หมายความว่าผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เท่านั้น ไม่ใช่หมายความว่า รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษ

๒. ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การคัดเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน (จำเลย) ของ คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มีมติเสนอชื่อจำเลย และที่วุฒิสภามีมติคัดเลือกจำเลย เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีผลเป็นโมฆะ

โดยโจทก์ได้อ้างอาศัยสิทธิตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ที่ให้สิทธิแก่บุคคลทั่วไป สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาล หรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ หากมีการกระทำโดยบุคคลหรือองค์กรใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๑ ตัวแทนเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยและองค์กร ประชาชน ได้ยื่นหนังสือต่อนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา เพื่อขอให้ประธานรัฐสภาใช้อำนาจ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เพื่อนำประเด็นปัญหาคุณสมบัติของ นายอุกฤษ มงคลนาวิน มาพิจารณา วินิจฉัยว่าขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๓) หรือไม่ โดยให้เหตุผลว่า นายอุกฤษ มงคลนาวิน มิได้เป็น ศาสตราจารย์อันหมายถึงข้าราชการพลเรือนมหาวิทยาลัยระดับ ๑๐ แต่อย่างไร โดยดำรงตำแหน่งทาง วิชาการเป็นเพียงศาสตราจารย์พิเศษของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้เกรงว่าหากปล่อยให้ ประเด็นปัญหาดังกล่าวเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยจะเป็นการทำลายศรัทธาของประชาชนต่อรัฐธรรมนูญ ฉบับใหม่

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาคำฟ้องของ นายศรีอัมพร ศาลิกุปต์ และนายปัญญาพล เสน่ห์สังคม แล้วมีความเห็นว่า โจทก์ทั้งสองได้ฟ้องคดีนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยมาตรา ๒๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้หรือใช้สิทธิทางศาล หรือยกขึ้นเป็น

ข้อต่อสู้คดีในศาลได้” ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวโจทก์จะฟ้องคดีต่อศาลได้ต่อเมื่อโจทก์ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ แต่ตามคำฟ้องของโจทก์ไม่ปรากฏว่าโจทก์ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่ประการใด คำฟ้องของโจทก์ไม่ต้องด้วยบทบัญญัติของมาตรา ๒๘วรรคสอง โจทก์ไม่อาจอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวมาฟ้องจำเลยได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่อาจรับคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองไว้พิจารณา

ต่อจากนั้น นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา ได้เสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหาและการคัดเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ พร้อมด้วยความเห็นที่เนื่องด้วยเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยและองค์กรประชาชนได้มีหนังสือร้องขอให้ตนในฐานะประธานรัฐสภาเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสรรหา และการคัดเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ โดยให้เหตุผลว่าภายหลังที่วุฒิสภามีมติคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญก่อให้เกิดความสงสัยในคุณสมบัติของ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ เพราะตามมาตรา ๒๕๖ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจะต้องเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ แต่ปรากฏว่า นายอุกฤษ มงคลนาวิน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์พิเศษของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มิใช่เป็นศาสตราจารย์ที่เป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาคำร้องขอดังกล่าวของเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตยและองค์กรประชาชน ประกอบกับข่าวสารที่สื่อมวลชนวิพากษ์วิจารณ์การสรรหาบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและการที่วุฒิสภามีมติเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เพื่อได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้เห็นได้ว่าผู้ที่มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของ นายอุกฤษ มงคลนาวิน แบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ซึ่งขัดแย้งกัน กล่าวคือ

ฝ่ายแรกเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” หมายความว่ารวมถึงศาสตราจารย์พิเศษด้วย ดังนั้น นายอุกฤษ มงคลนาวิน จึงมีคุณสมบัติเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ ตามมาตรา ๒๕๖ (๓) ผู้มีความเห็นตามฝ่ายแรก ได้แก่คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและวุฒิสภา ซึ่งคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้คัดเลือกและเสนอชื่อ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา และวุฒิสภามีมติเลือกให้ได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ฝ่ายที่สองเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” มีความหมายเฉพาะผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่รวมถึงศาสตราจารย์พิเศษ ดังนั้น นายอุกฤษ มงคลนาวิน จึงขาดคุณสมบัติที่จะเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ การที่คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีมติและเสนอชื่อ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ต่อวุฒิสภาและการที่วุฒิสภามีมติคัดเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ผู้มีความเห็นตามฝ่ายที่สองนี้ ได้แก่ตัวแทนเครือข่ายองค์กรประชาธิปไตย และองค์กรประชาชน ตลอดทั้งประชาชนจำนวนมากที่สนใจและติดตามการดำเนินการสรรหาและการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ในฐานะประธานรัฐสภา เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลต่อวุฒิสภา และวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลดังกล่าวเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๗ ประกอบกับ มาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ และเนื่องจากเรื่องนี้ยังไม่มีกฎหมายและระเบียบใดๆ ที่จะยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้

เมื่อไม่มีวิธีทางอื่นใดที่จะยุติปัญหาที่อยู่ในความสนใจของประชาชนซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรง และส่งผลกระทบต่อภาพพจน์ขององค์กรที่ทำหน้าที่สรรหาและคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะเป็นบรรทัดฐานต่อไปในอนาคต ในฐานะประธานรัฐสภาโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญ จึงขอเสนอเรื่องพร้อมความเห็นดังกล่าวเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า

๑. คำว่า “ศาสตราจารย์” ตามความในมาตรา ๒๕๖ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีความหมายรวมถึงศาสตราจารย์พิเศษด้วยหรือไม่

๒. ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” ตามมาตรา ๒๕๖ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิได้มีความหมายรวมถึงศาสตราจารย์พิเศษด้วยแล้ว ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการเสนอชื่อ นายอุกฤษ มงคลนาวิน ของคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อวุฒิสภา และการที่วุฒิสภามีมติเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้เริ่มพิจารณาเรื่องที่ประธานรัฐสภาเสนอมาเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ โดยในขั้นต้นคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ได้พิจารณาถึงประเด็นที่ว่า จะรับคำร้องที่ประธานรัฐสภาเสนอมาไว้พิจารณาหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๖ ได้บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย” การที่ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ นั้น ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว กำหนดให้ผู้ที่เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ต้องเป็น (๑) องค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ (๒) ประธานรัฐสภา และเรื่องที่จะเสนอนั้นต้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ สำหรับเรื่องที่ประธานรัฐสภาเสนอมานี้ ที่ประชุมเห็นว่าเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของวุฒิสภา และคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญแล้ว ดังนั้น การที่ประธานรัฐสภาได้เสนอเรื่องนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ จึงถือว่าการร้องนี้ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจของประธานรัฐสภา ที่จะกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ที่ประชุมจึงเห็นควรรับคำร้องไว้พิจารณาต่อไป

สำหรับปัญหาซึ่งประธานรัฐสภาส่งมานั้น คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้แยกพิจารณาเป็น ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก คำว่า “ศาสตราจารย์” ตามความในมาตรา ๒๕๖ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีความหมายรวมถึงศาสตราจารย์พิเศษด้วยหรือไม่ ซึ่งคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยเสียงข้างมากเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” นั้น เมื่อได้พิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว เห็นได้ว่า ตามมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดตำแหน่งคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตำแหน่งทางวิชาการไว้ โดยมี ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์เท่านั้น นอกจากนั้นในมาตรา ๓๕ ยังได้กำหนดที่มาของศาสตราจารย์ไว้ว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้นั้น จะต้องมิใช่พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยจะต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิ ความสามารถทางการสอน และมีผลงานทางวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และเมื่อได้พิจารณาตามความในมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๓ แล้วเห็นว่า การบรรจุแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างของมหาวิทยาลัยนั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ กฎทบทวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

พลเรือนในมหาวิทยาลัย ได้กำหนดให้การแต่งตั้ง “ศาสตราจารย์” ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (ก.ม.) กำหนด ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การแต่งตั้งบุคคลใดให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ บุคคลนั้นจะต้องผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากสภามหาวิทยาลัย และต้องเป็นไปตามที่กฎทบวงกำหนดด้วย

สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษนั้น ตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “ศาสตราจารย์พิเศษนั้นจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษในวิชาที่ผู้ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย” และในวรรคสองได้บัญญัติว่า “คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษให้กำหนดเป็นข้อบังคับของมหาวิทยาลัย” ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็น “ศาสตราจารย์พิเศษ” นั้นจะเป็นหรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยก็ได้แต่ต้องผ่านความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยกำหนดไว้

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว เห็นได้ว่า ตำแหน่งศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษนั้น มีที่มาที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง และนอกจากนี้ยังเป็นตำแหน่งที่ต่างกันด้วย ประกอบกับเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๓) ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญว่า “ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์” แล้ว คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมากจึงเห็นว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว หมายถึงเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่ง “ศาสตราจารย์” เท่านั้น มิได้หมายความรวมถึง “ศาสตราจารย์พิเศษ” ด้วย

ประเด็นที่สอง คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญโดยเสียงข้างมากเห็นว่าเมื่อที่ประชุมได้มีมติวินิจฉัยว่า คำว่า “ศาสตราจารย์” ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๓) มิได้มีความหมายรวมถึง “ศาสตราจารย์พิเศษ” ด้วยแล้ว ดังนั้น การพิจารณาเลือก นายอุกฤษ มงคลนาวิน โดยอาศัยคุณสมบัติที่เป็น “ศาสตราจารย์พิเศษ” เพื่อได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ จึงไม่ตรงตามเจตนารมณ์แห่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๖ (๓) เฉพาะกรณีดังกล่าว ซึ่งได้วินิจฉัยไว้แล้วข้างต้น

คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	ประธานรัฐสภา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานวุฒิสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ดา โภกขมรรคกุล	ประธานศาลฎีกา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์	อัยการสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ศาสตราจารย์บุญชนะ อัดถาการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ศาสตราจารย์ประเทือง กীরดีบุตร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท โกวิท มัชฌมจันทร์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ศาสตราจารย์โสภณ รัตนากร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายโอกาส อรุณินท์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ